

РІШЕННЯ
РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

Здобувач ступеня доктора філософії Ян ХУНХАО, 1989 року народження, громадянин Китайської Народної Республіки,

освіта вища: закінчив у 2017 році Педагогічний університет провінції Шаньсі (КНР) за спеціальністю Мистецтво,

працює викладачем на постійній основі в Академії кіно і телебачення провінції Сичуань (КНР),

виконав акредитовану освітньо-наукову програму 011 «Освітні, педагогічні науки».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця від «23» квітня 2025 року № 137 та від «02» травня 2025 № 149 Про внесення змін до наказу «Про утворення разової спеціалізованої вченої ради», у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради –

Олександр ШУМСЬКИЙ, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця;

Рецензентів –

Людмила ГРИЗУН, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інформаційних систем Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця;

Ірина ГОНТАРЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця.

Офіційних опонентів –

Наталія ПАЗЮРА, доктор педагогічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри іноземних мов професійного спрямування, Державне некомерційне підприємство «Державний університет «Київський авіаційний інститут»;

Оксана ВОЛОШИНА, доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і освітнього менеджменту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

на засіданні «25» червня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 «Освіта» Яну ХУНХАО на підставі публічного захисту дисертації «Професійна підготовка майбутніх учителів каліграфії у коледжах КНР» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

Дисертацію виконано у Харківському національному економічному університету імені Семена Кузнеця, Міністерство освіти і науки України, м. Харків.

Науковий керівник – Тетяна ПОГОРСЛОВА, доктор філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, доцент, завідувач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, в якому представлено нові науково обґрунтовані результати дослідження, проведеного здобувачем, присвяченого теоретичному узагальненню, розробці методичних підходів і практичних рекомендацій щодо професійної підготовки майбутніх учителів китайської каліграфії в коледжах Китайської Народної Республіки.

У дисертації досліджено теоретичні засади професійної підготовки майбутніх учителів каліграфії, здійснено аналіз і уточнення понятійно-категоріального апарату, зокрема дефініцій «професійна підготовка» та «професійна компетентність», розкрито їх співвідношення та специфіку у сфері художньо-педагогічної освіти. Обґрунтовано структуру процесу формування професійної компетентності майбутніх вчителів каліграфії, визначено критерії та показники її оцінювання. Уперше розроблено й теоретично обґрунтовано методику формування професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії, яка базується на створенні соціально-освітнього середовища у коледжах. Розроблено навчально-методичне забезпечення, діагностичні інструменти та рекомендації щодо вдосконалення змісту освітньо-професійних програм підготовки майбутніх вчителів каліграфії. Результати педагогічного експерименту підтвердили ефективність запропонованої методики. Досліджено теоретичні, методичні та практичні аспекти професійної підготовки майбутніх учителів китайської каліграфії, що має важливе значення для галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка».

Здобувач має 4 наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 наукових публікацій щодо дотримання вимог пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії:

1. Yang Honghao. Educational programs for Chinese calligraphy teachers as a component of quality education in Chinese Universities (on the example of Shanxi Institute of applied sciences and technology). *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2021. № 73. С. 145-157.

URL: <https://jped.uipa.edu.ua/index.php/JPED/article/view/467/386>

DOI: <https://doi.org/10.32820/2074-8922-2021-73-145-157>

2. Ян Хунхао. Системний підхід як основа формування професійної компетентності майбутніх учителів каліграфії в Китаї. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 62. Том 2. С.118-122.

URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2023/62/part_2/22.pdf

DOI: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/62.2.22>

3. Ян Х. Система оцінки результативності методики формування професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах* : зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2024. Вип. 95. С. 71-77.

URL: <http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2024/95/15.pdf>

DOI: <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2024.95.13>

4. Ян Хунхао, Інноваційні методи формування професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 7(25). С. 1179-1192.

URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vno/article/view/13715/13781>

DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7\(25\)-1179-1192](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7(25)-1179-1192)

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Офіційний опонент Наталія ПАЗЮРА, доктор педагогічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри іноземних мов професійного спрямування, Державне некомерційне підприємство «Державний університет «Київський авіаційний інститут» надала позитивний відгук із зауваженнями:

1) У розділі 1, підрозділах 1.1. та 1.2. при розгляді поняттєво-категоріального апарату дослідження дисертант, нажаль, лише констатує підходи науковців до розгляду понять «професійна підготовка», «професійна освіта», «професійна підготовка майбутнього вчителя», «професійна підготовка вчителів», «професійна компетентність» без проведення критичного порівняльного аналізу розглянутих понять.

2) Для аналізу особливостей підготовки майбутніх учителів каліграфії у китайських коледжах автором було обрано освітньо-професійні програми (ОПП) Педагогічного коледжу Цзіньчжун, Педагогічного коледжу Сінчжоу, Педагогічного коледжу Тайюаня, Педагогічного коледжу м. Шаньсі, Сичуаньського інституту кино і телебачення, Сичуаньського коледжу засобів масової інформації, Педагогічного коледжу м. Лешан, Сичуаньського національного коледжу, Нейцзянського педагогічного коледжу, Коледжу Сучжоу. На нашу думку, необхідно було обґрунтувати чому саме ці коледжі були обрані для дослідження.

3) Дисертаційне дослідження значно виграло, якби автор приділив більше уваги застосуванню ІКТ для професійної підготовки майбутніх вчителів каліграфії більше уваги.

4) На нашу думку, варто було би висвітлити критерії відбору вступників на програми підготовки майбутніх вчителів каліграфії, що надало би більшого розуміння сутності цієї підготовки.

5) Технічне оформлення дисертаційного дослідження викликає зауваження. Так, в кінці кожного розділу необхідно представити перелік робіт здобувача, що присвячені даному розділу, а не перелік джерел, які здобувач використав. Таблицю 2.1, 2.2, 2.4, 3.3, 3.12 за своїм обсягом варто було би розмістити у додатках.

Оксана ВОЛОШИНА, доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та управління освітою Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1. На наш погляд, третє завдання дослідження видається надто об'ємним і багатокомпонентним. Доцільно розподілити його на два окремі завдання, що сприяло би більшій структурованості викладу матеріалу.

2. Обґрунтовуючи теоретичні засади проблеми дослідження, дисертант виокремлює низку методологічних підходів (компетентнісний, системний, особистісно-діяльнісний, синергетичний, аксіологічний, акмеологічний та

середовищний), які покладено в основу формування професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії у коледжах КНР. Водночас, варто було б звернути увагу на культурологічний підхід, який безпосередньо пов'язаний з предметом дослідження.

3. На нашу думку, у розробленій дисертантом структурі процесу формування професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії (рис. 1.3) на с. 90 доцільно було б відобразити обґрунтовані автором педагогічні умови професійної підготовки майбутніх учителів китайської каліграфії, які лягли в основу гіпотези дослідження. Також доцільно було представити етапи цього процесу. Такий підхід надав би змогу більш повно й цілісно візуалізувати авторські інноваційні ідеї, методичні знахідки щодо вдосконалення освітнього процесу, спрямованого на підготовку майбутніх учителів китайської каліграфії.

4. До позитивних аспектів рецензованого дослідження необхідно віднести контент-аналіз 10 освітньо-професійних програм (ОПП) китайських коледжів, в яких відбувається підготовка бакалаврів каліграфії. Вважаємо, доцільно було проаналізувати ОПП Сіаньського політехнічного університету, одного з трьох закладів освіти, в якому проводилося попереднє опитування студентів аналогічного напрямку підготовки та викладачів.

5. Висновки до розділів дослідження, загальні висновки дещо розлогі. Загальні висновки мають чітко відповідати завданням дослідження.

6. Є певні зауваження щодо оформлення роботи. Вважаємо, що таблицю 2.1., в якій проаналізовані навчальні цілі освітньо-професійних програм китайських ЗВО і яка представлена на 5 стор. (100-104). доцільно перенести в додатки. В таблиці 3.12 (с. 228-230) дещо дублюється зміст таблиці 3.3 щодо характеристики рівнів сформованості професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії

Рецензент Людмила ГРИЗУН, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1) У назві підрозділу 1.3. зазначено: «Теоретичні засади формування професійної компетентності майбутніх учителів каліграфії та живопису у процесі навчання у коледжах КНР». Водночас у змісті підрозділу не простежується достатньо обґрунтованого розгляду питань, пов'язаних із підготовкою саме майбутніх учителів живопису – основна увага зосереджена на

каліграфії або загальних педагогічних аспектах. Доцільно було б доповнити зміст підрозділу конкретним аналізом особливостей підготовки викладачів живопису або обґрунтуванням суміжності каліграфії та живопису в китайській художньо-педагогічній традиції, що дозволило б узгодити зміст підрозділу із заявленою назвою.

2) У розділі 2 дисертаційного дослідження автор розробляє методику формування професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії у коледжах КНР, спираючись на ґрунтовний аналіз освітньо-професійних програм, підходів до формування змісту професійної підготовки майбутніх учителів каліграфії та практичних методів і засобів формування означеної професійної компетентності. Формулювання усіх аспектів методики потребує поетапного обґрунтування у відповідних підрозділах та цілісного узагальнення в кінці розділу.

3) Підрозділ 2.3. присвячено добору і аналізу методів, форм та засобів формування професійної компетентності майбутніх вчителів китайської каліграфії. Підрозділ є дещо перевантаженим детальним розглядом практичної реалізації означених методів та засобів, що доцільно було б висвітлити у Розділі 3 у контексті формуючого етапу педагогічного експерименту.

4) У ході дослідження, автор приділяє недостатньо уваги ролі сучасних цифрових засобів навчання у контексті їх залучення до формування складових професійної компетентності майбутніх вчителів китайської каліграфії. Бажано було б конкретизувати їх значення для реалізації окремих аспектів розробленої автором методики формування професійної компетентності майбутніх учителів китайської каліграфії у коледжах КНР.

5) Розділ 3 роботи присвячено всебічному висвітленню етапів проведеного педагогічного експерименту. Представлення його результатів на констатувальному та результуючому етапах значно виграло б, якщо б вони були візуалізовані у вигляді діаграм для їх більш ефективного аналізу.

6) У дослідженні використовуються джерела китайських науковців, однак посилання на ці джерела подані виключно китайською мовою без перекладу або транслітерації українською. Це ускладнює сприйняття матеріалу для широкої академічної аудиторії, зокрема для тих читачів, які не володіють китайською мовою. Відповідно, доцільно було б подати переклад назв китайських джерел українською мовою (у квадратних дужках після оригінальної назви) або, за потреби, використовувати адаптовану транслітерацію.

Рецензент Ірина ГОНТАРЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця, надала позитивний відгук із зауваженнями:

1) У підрозділі 1.1 обґрунтовано професійну підготовку майбутніх учителів каліграфії як педагогічну проблему, однак слід зазначити, що понятійно-термінологічний апарат представлено дещо узагальнено. Зокрема, поняття «професійна підготовка» та «професійна компетентність» уживаються без належного розмежування, попри відмінності у їхньому змістовому наповненні. З огляду на це, доцільно чітко окреслити дефініції ключових термінів на початку розділу із посиланням на сучасні дослідження вітчизняних, китайських та міжнародних науковців у галузі педагогіки.

2) У таблиці на с. 100 наведено перелік закладів вищої освіти, однак не подано обґрунтування вибору саме цих ЗВО для аналізу. Рекомендується розширити пояснення, чому ці навчальні заклади були включені до дослідження в контексті підготовки майбутніх учителів каліграфії – наприклад, чи мають вони особливі навчальні програми, традиції, інституційну підтримку тощо.

3) У тій же таблиці (с. 100) варто було б уточнити, чи зазначені навчальні плани є загальними для освітнього процесу, чи ж вони сформовані саме у відповідності до предмета дослідження, тобто професійної підготовки майбутніх учителів у сфері каліграфії. Така конкретизація дозволить краще оцінити релевантність представлених даних щодо теми дисертації.

4) У підрозділі 2.3 проаналізовано методи, форми і засоби формування професійної компетентності, проте потребує уточнення спектр інноваційних підходів, актуальних в умовах цифрової трансформації освіти. Зокрема, доцільно конкретизувати роль цифрових засобів навчання в оволодінні каліграфічним мистецтвом, а також охарактеризувати шляхи адаптації традиційних художньо-педагогічних методик до умов міжкультурного діалогу та новітніх освітніх технологій.

5) У підрозділі 3.3 представлено результати експериментального дослідження, однак аналіз динаміки змін у рівнях професійної компетентності майбутніх учителів каліграфії виглядає недостатньо глибоким. Важливо розширити інтерпретацію отриманих результатів не лише на рівні кількісних показників, але й у контексті якісної педагогічної аналітики. Крім того, доцільно чітко виокремити й описати педагогічні умови, які забезпечили позитивну динаміку у формуванні професійної компетентності.

Голова спеціалізованої вченої ради ДФ 64.055.063 Олександр ШУМСЬКИЙ, доктор педагогічних наук, професор кафедри іноземних мов та міжкультурної комунікації Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця, надав позитивний відгук без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Яну ХУНХАО ступінь доктора філософії з галузі 01 «Освіта» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

Шумський
(підпис)

Олександр ШУМСЬКИЙ
(власне ім'я та прізвище)